

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 24 lutego 2021 r. (...)Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S., znak (...), po rozpatrzeniu odwołania S. F. uchylił orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 15 grudnia 2020 r., znak (...), w części dotyczącej ustaleń zawartych w punktach:

II. Symbol przyczyny niepełnosprawności- (...)

oraz orzekł:

II. Symbol przyczyny niepełnosprawności - (...)

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, iż S. F. spełnia przesłanki zaliczenia do lekkiego stopnia niepełnosprawności, przyczyną niepełnosprawności są schorzenia oznaczone symbolem (...), jak również (...) oraz(...) a naruszenie sprawności organizmu ma charakter okresowy do dnia 31 grudnia 2023 r.

S. F. wniósł odwołanie od tego orzeczenia, domagając się zmiany stopnia niepełnosprawności na umiarkowany i kwestionując prawidłowość ustaleń, jakie legły u podstaw rozstrzygnięć organów. Wskazał, iż orzeczenie jest nieadekwatne do stanu jego zdrowia, a stopnia jego niepełnosprawności nie sposób było ujawnić przez brak specjalistycznych badań lekarskich i nieaktualną dokumentację.

(...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc, jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Postanowieniem z dnia 2 stycznia 2023 r. przyznano S. F. pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego. (...) Izba Radców Prawnych w S. wyznaczyła pełnomocnikiem z urzędu r.pr. M. M.. Postanowieniem z dnia 13 lipca 2023 r. Sąd zwolnił r.pr. M. M. od obowiązku zastępowania ubezpieczonego w sprawie. W miejsce dotychczasowego pełnomocnika z urzędu ubezpieczonego został wyznaczony r.pr. J. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. F., urodzony (...) ma wykształcenie (...). Studiuje (...), nie pracuje.

Niesporne.

S. F. cierpi na (...) w stopniu(...) według (...)przewlekłej choroby nerek. W 2006 r. przebył (...) obustronną z powodu wstecznych odpływów (...). Schorzenia te powodują u S. F. lekki stopień niepełnosprawności o symbolu (...). Przewlekła choroba nerek nie powoduje znaczącego upośledzenia funkcji nerek. Rozpoznana niewydolność nerek wymaga jedynie obserwacji i wzmożonej podaży płynów. Od lat u S. F. nie występują infekcje dróg moczowych. Nie stwierdza się występowania u niego nadciśnienia tętniczego.

Dowód : opinia biegłego z zakresu diabetologii i nefrologii G. K.- k. 83-84, dokumentacja medyczna- k. 10-13; dokumentacja medyczna w aktach organu- k. 188, 198-210, 242b-249.

U S. F. rozpoznaje się również chorobę psychiczną- zaburzenia obsesyjno-kompulsywne oraz zaburzenia lękowe. Ze wskazanym rozpoznaniem ubezpieczony od kilku lat pozostaje pod opieką psychiatryczną oraz regularnie przyjmuje leki. Objawy te utrudniają, jednakże nie zaburzają, w sposób istotny jego funkcjonowania. Powodują, iż na zwykłe codzienne czynności musi poświęcić więcej czasu. Jest jednakże zdolny do wykonywania wszystkich czynności niezbędnych dla codziennego funkcjonowania. Prawidłowo wypełnia większość narzuconych sobie ról społecznych, funkcjonuje indywidualnie oraz rodzinnie. Jest w pełni samodzielny w samoobsłudze, potrafi samodzielnie zadbać o gospodarstwo domowe, załatwiać sprawy urzędowe, uczestniczyć w procesie leczenia oraz studiować na wybranym

kierunku. S. F. ubogo funkcjonuje społecznie, co w dużej mierze wynika z jego cech osobowościowych. Ma on w sposób istotny obniżone zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do osób zdrowych. W sposób miernie nasilony choć stały obecne są u niego myśli i czynności natrętne - myje ręce kilka razy dziennie, obawia się zarazków. Objawy te mogą powodować obniżenie jego wydolności w pracy w trakcie studiów, jak też mogą mieć pewien wpływ na jego zdolność do pełnienia ról społecznych. Aktualnie S. F. wobec rozpoznanych u niego schorzeń o podłożu psychiatrycznym jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności. Wobec istnienia możliwości nastąpienia zmiany stanu zdrowia (złagodzenia lub pogłębienia), ponowna ocena stanu psychiatrycznego wskazana jest po 8 lutego 2025r.

Dowód : opinia biegłego z zakresu psychiatrii R. O.- k. 115-118; dokumentacja medyczna- k. 12-13, 49-61, 63-70, oraz k. 88-89,169, 200 i nast. akt organu.

Nadto S. F. cierpi na zespół (...). Rozpoznano u niego przeprosty w stawach rąk, łokci i kolan, lewostronne skrzywienie kręgosłupa piersiowo-lędźwiowego, skrócenie kończyny dolnej prawej o około 1,5 cm. Wskazane schorzenia obniżają zdolność do pracy S. F. w porównaniu z osobami zdrowymi i czynią go niepełnosprawnym w stopniu lekkim o symbolu (...) okresowo do dnia 31 grudnia 2023 r.

Dowód : opinia biegłego ortopedy H. M.- k. 166-167 oraz k. 188; dokumentacja medyczna- k. 7, 9, 11.

Po raz pierwszy orzeczeniem (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 1 lutego 2010 r. jako małoletni S. F. został zaliczony do osób niepełnosprawnych z powodu schorzeń oznaczonych symbolem (...) do dnia 28 lutego 2012 r. Kolejno orzeczeniem (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 28 marca 2012 r. z powodu tożsamy schorzeń S. F. został zaliczony do osób niepełnosprawnych do dnia 29 czerwca 2015 r.

Dowód : orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 1 lutego 2010 r., znak (...) – k. 8 akt organu, orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 28 marca 2012 r., znak (...) – k. 15 akt organu.

Następnie wobec S. F. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. w dniu 5 października 2015 r. orzekł lekki stopień niepełnosprawności z powodu schorzeń oznaczonych symbolem (...) do dnia 31 października 2020 r. Opiekun prawny S. D. F. w dniu 26 kwietnia 2016 r. złożyła wniosek o ponowne ustalenie stopnia niepełnosprawności syna. Orzeczeniem z dnia 28 czerwca 2016 r. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. odmówił wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wskazując, że wobec S. F. nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia w stosunku do stanu zdrowia będącego podstawą wydania orzeczenia z dnia 5 października 2015 r. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 5 października 2015 r. zostało orzeczeniem (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 12 sierpnia 2016 r. utrzymane w mocy. Kolejno S. R. (...) w S. wyrokiem z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt (...) oddalił odwołanie od orzeczenia (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 12 sierpnia 2016 r., a S. O. w S. wyrokiem z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt (...) oddalił apelację od wyroku z dnia 27 września 2018 r.

Dowód : orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 5 października 2015 r., znak (...) – k. 63 akt organu, orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 28 czerwca 2016 r., znak (...) k. 129 akt organu, orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 12 sierpnia 2016 r., znak (...) k. 134 akt organu; wyrok S. R. (...) w S. z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt (...) k. 135v akt organu; wyrok S. O. w S. z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt (...) k. 135 akt organu.

(...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. orzeczeniem z dnia 9 października 2019 r. na skutek wniosku D. F. ponownie uznał S. F. za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim z powodu schorzeń oznaczonych symbolem (...) (...) (...) do dnia 31 października 2022 r. Orzeczeniem z dnia 18 grudnia 2019 r. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. po rozpatrzeniu odwołania S. F. uchylił zaskarżone orzeczenie z dnia 9 października 2019 r. w części dotyczącej ustaleń zawartych w punkcie II. orzeczenia i orzekł symbol przyczyny niepełnosprawności- (...).

Dowód : orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 9 października 2019 r., znak (...) – k. 181 akt organu; orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 18 grudnia 2019 r., znak (...) k. 184 akt organu.

S. F. 19 czerwca 2020 r. złożył wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wobec zaistniałej zmiany stanu zdrowia. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. orzeczeniem z dnia 11 sierpnia 2020 r. zaliczył S. F. do lekkiego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzeń oznaczonych symbolem (...) na stałe.

Dowód : orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 11 sierpnia 2020 r., znak (...) – k. 237 akt organu.

Kolejny wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wobec zaistniałej zmiany stanu zdrowia S. F. złożył w dniu 30 listopada 2020 r. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. orzeczeniem z dnia 15 grudnia 2020 r. zaliczył S. F. do lekkiego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzeń oznaczonych symbolem (...) do dnia 31 grudnia 2023 r. Na skutek odwołania S. F. z dnia 12 stycznia 2021 r. (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. orzeczeniem z dnia 24 lutego 2021 r. uchylił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej ustaleń zawartych w punkcie II. i orzekł symbol przyczyny niepełnosprawności-(...) (...)(...)

Dowód : orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 15 grudnia 2020 r., znak (...) – k. 263 akt organu; orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 24 lutego 2021 r., znak (...) k. 284 akt organu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dotyczących odwołującego się, w tym również dokumentacji medycznej zawartej w aktach sprawy oraz w aktach organu, której prawdziwości i rzetelności żadna ze stron nie kwestionowała. Nadto Sąd oparł swoje ustalenia na podstawie opinii biegłych z zakresu diabetologii i nefrologii, psychiatrii oraz ortopedii. Wskazane opinie były logiczne, spójne, nie zawierały sprzecznych twierdzeń, były oparte na dokumentacji medycznej ubezpieczonego oraz odpowiadały na postawione tezy dowodowe, dlatego też Sąd poczynił na ich podstawie ustalenia dotyczące stanu zdrowia S. F.. Brak było jakichkolwiek podstaw do poczynienia ustaleń sprzecznych z opiniami biegłych, skoro były one prawidłowe, a odmienne ustalenia nie miały oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Sąd pominął wniosek pełnomocnika ubezpieczonego o powołanie dowodu z opinii biegłego z zakresu gastrologii oraz kolejnej opinii biegłego z zakresu nefrologii na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Wskazać należy, iż przedłożona przez pełnomocnika na rozprawie w dniu 13 września 2023 r. nowa dokumentacja medyczna ubezpieczonego, na podstawie których biegli mieliby wydawać kolejną opinię, w znakomitej większości dotyczy stanu zdrowia ubezpieczonego po dniu wydania zaskarżonej decyzji tj. po 24 lutym 2021 r. Jedynie trzy dokumenty medyczne są wystawione przed tą datą- karta informacyjna z dnia 18 czerwca 2020 r.- k. 226, gastroscopia z dnia 3 grudnia 2020 r.- k. 227, rozpoznanie histopatologiczne z dnia 11 grudnia 2020 r.- k. 213, **którymi to dokumentami dysponowali biegli wydający opinie w sprawie**. Wskazana dokumentacja medyczna nie była nową, gdyż znajduje się w aktach organu odpowiednio na k. 203, 213, 242b akt organu. Warto zauważyć, że na wskazane w tych dokumentach dolegliwości ubezpieczony nie powoływał się podczas badania przez biegłego sądowego w dziedzinie chorób wewnętrznych, nefrologii i diabetologii.

Odnosząc się natomiast do dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia ubezpieczonego wydanej po dacie wydania spornej decyzji, podkreślić należy, iż w sprawie z odwołania od orzeczenia (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. Sąd zawsze bierze pod uwagę stan zdrowia ubezpieczonego na dzień wydania zaskarżonej decyzji, badając jej zgodność z prawem pod względem formalnym i merytorycznym. Późniejsza ewentualna zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego, nie jest podstawą do uznania wcześniejszego spornego orzeczenia za wadliwego i jego zmiany. Zaistnienie po wydaniu orzeczenia o niepełnosprawności nowych okoliczności, które wskazują na pogorszenie stanu zdrowia, bądź na powstanie nowych schorzeń może jedynie stanowić podstawę nowego wniosku do organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się częściowo uzasadnione.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności jest regulowane przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 100) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2021 r. poz. 857). Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1 ustawy), przy czym niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację (art. 4 ust. 4 ustawy).

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy).

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności uregulowane zostały w przywołanym rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Wyżej wymienione rozporządzenie precyzuje pojęcia użyte przez ustawodawcę, i tak w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności, niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych - zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1 pkt 3). W zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych oznacza konieczność udzielania pomocy (zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych) w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności wskazanej powyżej (§ 30 ust. 1 pkt 2). Natomiast zgodnie z § 31 ust. 1 rozporządzenia standardy w zakresie kwalifikowania do lekkiego stopnia niepełnosprawności określają kryteria naruszonej sprawności organizmu powodujące: 1) istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy, co oznacza naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną; 2) ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, co oznacza

trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu. Nadto możliwość kompensacji ograniczeń oznacza wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§31 ust. 2).

Podkreślić należy, że przy wydawaniu orzeczenia o niepełnosprawności uwzględnia się zarówno fizyczne, psychiczne, jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka, które mają charakter kompleksowy. Obok oceny medycznej ocenia się także zmiany w funkcjonowaniu osoby orzekanej. Sam fakt występowania danej jednostki chorobowej nie jest kryterium wystarczającym do uznania niepełnosprawności. Dopiero naruszenie sprawności organizmu na poziomie aktywności zawodowej, czy utrudniające w sposób istotny, pełnienie ról społecznych lub samodzielność na poziomie indywidualnym może być podstawą do uznania stopnia niepełnosprawności, w zależności od wymiaru ograniczeń związanych ze schorzeniem.

Warunkiem zaliczenia do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności jest więc stopień naruszenia sprawności organizmu powodujący niezdolność do wykonywania zatrudnienia albo zdolność do jego wykonywania jedynie w warunkach pracy chronionej oraz konieczność pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych jako elementu uczestnictwa w życiu społecznym. Ostatnia, wymieniona przesłanka polega wyłącznie na konieczności zapewnienia pomocy (bez opieki) w celu pełnienia ról społecznych, przy czym osoba niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym nie jest również niezdolna do samodzielnej egzystencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2023 r., II USK 255/22).

Przy zastosowaniu powyższych zasad, zdaniem Sądu, należało przyjąć, że zaskarżone orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, w części dotyczącej stopnia niepełnosprawności odwoływającego, było prawidłowe. W rozpoznawanej sprawie poza sporem pozostawało, iż wnoszący odwołanie jest osobą niepełnosprawną, spór zaś dotyczył stopnia niepełnosprawności. S. F. kwestionował zaliczenie go przez (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. do lekkiego stopnia niepełnosprawności domagając się orzeczenia wyższego stopnia niepełnosprawności.

Z poczynionych przez przedstawicieli zarówno (...), jak i (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustaleń wynika, że stany chorobowe występujące u odwoływającego naruszają sprawność jego organizmu, co w konsekwencji powoduje w sposób istotny obniżenie jego zdolności do wykonywania pracy, a także ograniczenia w możliwości funkcjonowania na poziomie uważanym za typowy dla osoby z pełną sprawnością, a ich rodzaj i zakres jest kompensowany przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne, ułatwiające funkcjonowanie. Organ wskazał, że odwoływający mimo skutku rozpoznanych schorzeń nie jest osobą zależną od otoczenia, jest zdolny do zaspokajania bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, jak samoobsługa, samodzielne poruszanie się i komunikowanie, może funkcjonować społecznie odpowiednio do wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych bez konieczności pomocy, jest zdolny do pracy na otwartym rynku pracy, z ograniczeniami wynikającymi z rodzaju niepełnosprawności. Okoliczności te wykluczają możliwość zakwalifikowania odwoływającego do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Spostrzeżenia organu co do oceny sprawności odwoływającego potwierdzili powołani w sprawie biegli sądowi z zakresu diabetologii i nefrologii, psychiatrii oraz ortopedii, to jest specjalności odpowiednich do schorzeń występujących u S. F. oraz ich następstw.

W opinii sądowo – lekarskiej, biegły z zakresu diabetologii i nefrologii G. K. na podstawie analizy dokumentacji medycznej dostępnej w aktach sprawy oraz osobistego badania S. F., stwierdził w sposób jednoznaczny, że rozpoznane u odwoływającego schorzenie w postaci przewlekłej choroby nerek, wymagające jedynie obserwacji i wzmoczonej podaży płynów, nie powoduje jednak większego niż lekki stopień niepełnosprawności o symbolu (...). Z kolei biegły z zakresu ortopedii H. M., również w oparciu o dokumentację medyczną odwoływającego oraz jego osobiste badanie stwierdził, że schorzenia ortopedyczne S. F., w postaci przeprostów w stawach rąk, łokci i kolan, lewostronnego skrzywienia kręgosłupa piersiowo-lędźwiowego, skrócenia kończyny dolnej prawej około 1,5 cm, obniżają zdolność do pracy

odwołującego w porównaniu z osobami zdrowymi i czynią go niepełnosprawnym w stopniu lekkim o symbolu (...) okresowo do dnia 31 grudnia 2023 r.

Natomiast biegły z zakresy psychiatrii R. O. w wyczerpującej opinii wydanej, tożsamo jak w przypadku poprzednich biegłych, na podstawie dokumentacji medycznej odwołującego i jego osobistego badania, rozpoznał u S. F. również schorzenia o podłożu psychiatrycznym (chorobę psychiczną- zaburzenia obsesyjno-kompulsywne oraz zaburzenia lękowe) i uznał, że schorzenia te powodują u odwołującego lekki stopień niepełnosprawności. Zdiagnozowane schorzenie psychiatryczne utrudniają funkcjonowanie S. F., jednakże jest on zdolny do wykonywania wszystkich niezbędnych dla codziennego funkcjonowania czynności w postaci samoobsługi, samodzielnego dbania o gospodarstwo domowe, załatwiania spraw urzędowych, uczestniczenia w procesie leczenia oraz studiowania. Biegły z zakresu psychiatrii zaznaczył przy tym, że nie można uznać, że stan zdrowia odwołującego nie ulegnie zmianie (złagodzeniu lub pogłębieniu) – wskazał, że ponowna ocena stanu psychiatrycznego winna zostać przeprowadzona po 8 lutego 2025 r.

Tak sformułowanych wniosków opinii nie kwestionowała żadna ze stron.

Wymaga podkreślenia, że w postępowaniu odwoławczym od orzeczenia (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dokonywana jest **ocena prawidłowości tego rozstrzygnięcia na dzień jego wydania**, co oznacza, iż ocena stanu zdrowia odwołującego jest dokonywana **na dzień 24 lutego 2021 r.** Zmiany, które zaszły w stanie zdrowia po tej dacie (po dniu 24 lutego 2021 r.) nie podlegają ocenie w niniejszym postępowaniu sądowym. Przedłożona dokumentacja medyczna (k. 215-218 oraz k. 220-226, k.229) nie może być wzięta przez sąd pod uwagę albowiem sąd orzeka wg stanu medycznego istniejącego w dacie wydawania orzeczenia przez (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Gdyby z dokumentacji przedstawionej w trakcie procesu wynikało nowe schorzenie, które ujawniło się w trakcie procesu sądowego, wówczas stosownie do art. 477⁽¹⁴⁾ § 6 k.p.c. sąd uchyliłby orzeczenie i przekazał sprawę do rozpoznania (...) Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Tymczasem, odwołujący upatrywał umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w pogorszeniu stanu zdrowia, które nastąpiło po wydaniu spornej decyzji. Uchylenie zaskarżonego orzeczenia nie mogło mieć miejsca, bowiem przedłożenie przez wnioskodawcę dodatkowej dokumentacji medycznej z lat 2022 i 2023 nie stanowi nowej okoliczności, o której mowa w cytowanym art. 477⁽¹⁴⁾ § 6 k.p.c. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 maja 2017 r. (III AUa 2144/16) „Nowe okoliczności”, to schorzenia istniejące przed wydanie decyzji, lecz wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego i których nie oceniał ani lekarz orzecznik, ani komisja lekarska organu rentowego. Orzeczenie to odnosi się wprawdzie do § 4 art. 477⁽¹⁴⁾ KPC ale zachowuje swoją aktualność także przy analizie § 6 tego artykułu. W wyroku z 9 listopada 2017 r. III AUa 424/16 Sąd Apelacyjny w Szczecinie uznał, że nowa okoliczność w rozumieniu art. 477⁽¹⁴⁾ § 4 KPC to tego rodzaju zdarzenie faktyczne, które choć powstałe po wniesieniu odwołania, ma znaczenie dla oceny stanu zdrowia do dnia decyzji, ale już nie na przyszłość.

W konsekwencji, okoliczności medyczne, na które powoływał się odwołujący, zaistniałe w latach 2022 i 2023 stanowić mogłyby jedynie podstawę do ponownego wystąpienia z wnioskiem o ustalenie niepełnosprawności, pozostają jednak bez wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia organu z 24 lutego 2021r.

Dla przyjęcia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności konieczne jest wystąpienie przynajmniej jednej z dwóch przesłanek: całkowitej niezdolności do pracy (poza ewentualnie pracą w warunkach chronionych) i konieczności czasowej lub częściowej pomocy innej osoby w celu pełnienia ról społecznych. Ani z opinii biegłych ani z dokumentacji zgromadzonej w sprawie nie wynika występowanie którejs z nich w przypadku wnoszącego odwołanie. Dokonawszy analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w poczet którego zaliczono dostępną dokumentację medyczną oraz opinie sporządzone przez biegłych sądowych, Sąd stanął na stanowisku, że orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 24 lutego 2021 r., w części dotyczącej stopnia niepełnosprawności odpowiadało prawu. Mając na uwadze powyższe Sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie żądanym przez odwołującego, tj. w zakresie stopnia niepełnosprawności. Jednocześnie, Sąd przyjmując w pełni wnioski opinii

psychiatrycznej, w oparciu o treść art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c., zmienił orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z dnia 24 lutego 2021 r., znak(...) w ten sposób, że zaliczył S. F. do lekkiego stopnia niepełnosprawności okresowo do dnia 8 lutego 2025 r., z symbolem (...) zaś w pozostałym zakresie, wobec braku podstaw do zakwalifikowania odwołującego do stopnia niepełnosprawności wyższego niż lekki, odwołanie oddalono.

O kosztach należnych pełnomocnikowi odwołującego tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

Sędzia (...)

13.10.2023 r.